

**KRASTYO SARAFOV NATIONAL ACADEMY FOR THEATER AND
FILM ARTS – Sofia**

Faculty: Stage Arts

REVIEW

By Prof. Dr. Lyubomir Petrov Garbev – Lecturer in the Stage Speech Department at NATFA “Kr. Sarafov”, Sofia

Member of the scientific jury of the competition for academic position of “Associated Professor” in field 8. Art, Professional field 8.4. Theater and Film Art (Theater Studies and Theater Art) – Stage Speech, announced in SG No. 52 from June 9, 2020, with a candidate

Chief Assistant Professor Todor Dimitrov-Mechkarski, PhD

The proposed material meets the minimal national requirements to be allowed to participate in the Procedures under the Law for Development of Academic Staff in the R of Bulgaria (competition for the academic position of ASSOCIATED PROFESSOR) and has been approved by the relevant academic authorities of NATFA “Kr. Sarafov”.

The candidate, Chief Assistant Professor Dr. Todor Dimitrov-Mechkarski Chief Assistant Professor in Stage Speech at the Stage Speech Department, has a considerable pedagogic experience but modest stage and creative success as evidenced by the autobiography in the proposed documents. But, from my personal observations on his development as a teacher and an actor, I hope, such will still be ahead of him – i.e., more and more active participation in the theatrical and stage life applying his pedagogical experience on the professional stage in our country and why not abroad, too.

Chief Assistant Professor Dr. Todor Dimitrov-Mechkarski graduated from NATFA “Kr. Sarafov”, Sofia, in 2011 with a Bachelor’s degree in Drama Theater Acting, and in 2012 he was already a Master, Management in Stage Arts specialty, at NATFA “Kr. Sarafov” again. Doctoral studies, Theater Studies and Theater Arts specialty, with the thesis “Thought Processes – the Primary Energy of Stage Speech” followed from 2014 to 2017, and in 2020, St. Kliment Ohridski Sofia University awarded him with the scientific degree of Master in the specialty of Speech Therapy.

From 2011 to 2014, he was a part-time lecturer in Stage Speech, Correct Speech, Speech Technique and Artistic Speech at the Stage Speech Department at NATFA “Kr. Sarafov”. From 2014 to 2018, he already held the position of Assistant Professor in Stage Speech, Correct Speech, Speech Technique and Artistic Speech at the Stage Speech Department at NATFA “Kr. Sarafov”. From 2019 till now (2020) he has been in the position of a Chief Assistant Professor in Stage Speech, Correct Speech, Speech Technique and Artistic Speech at the Stage Speech Department of the Stage Arts Faculty at NATFA “Kr. Sarafov”.

I will leave out his activities at NATFA and elsewhere, impressive in number and responsibility level that are listed and proved in his Organizational Experience, in order to allot time and place for his pedagogical experience interwoven with the work with the teams of the teachers – the professors: Bonyo Lungov, Margarita Mladenova, Atanas Atanasov, Petya Tsvetkova, the associate professors: Dr. Penko Gospodinov, Assoc. Prof. Dr. Konstantin Karakostov and the master classes in Public Speech...

In his CV, the publications and the positions, methodological researches and results of his pedagogic activity published in the **YEAR-BOOK of NATFA**, are awesome, in terms of quality and quantity.

1. статия на тема: „Декодиране на текста – игра с видимото и невидимото“, София, 2017;
2. статия на тема: „Значение на дихателните практики в обучението по сценична реч“, София, 2018;
3. статия на тема: „Теории за езика и говора като структурни системи. Йерархичният модел на вербална комуникация.“, София, 2019;
4. статия на тема: „Сценичната реч като наука – опит за дефиниция“ - ГЛАСЪТ – СРЕДСТВО ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ (колективно издание), София, 2020

НАУЧНА И УЧЕБНА РАБОТА

Докторат на тема: „Мисловните процеси – първична енергия на сценичното слово“, АБА, НАТФИЗ, 2017;

Съставител (член на редколегията) на е-сборник с резултатите от изследването по проект ДФНИ К 02/11 „Създаване и управление на специализирана Е-библиотека с научен текст и визуален архив в областта на сценичните и екранните изкуства” в НАТФИЗ, Велинград, май 2018;

Съставител и координатор на сборник с научни доклади от научно-практическа конференция „ГЛАСЪТ – СРЕДСТВО ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ“, изд. ФАБЕР, София, 2020

И авторски книги –

„**Мисловните процеси**“ – първична енергия на сценичното слово“, изд. ФАРАГО, София, 2019 .г.

„**Терминологични основи на сценичната реч**“, изд. ФАРАГО, София, 2019г.

Автор е в УЧЕБНИТЕ ПРОГРАМИ на Катедра Сценична реч -

„Сценична реч“ (зад. АДТ);

„Сценична реч“ (зад. АКТ);

„Сценична реч“ (зад. ТТ – ТД и ТТ – П);

„Работа с текст“ (изб. АДТ, АКТ, ТД);

„Словесно общуване в мерена реч“ (изб. програма АДТ, АКТ);

„Художествено слово“ (зад. програма ПР);

„Техника на говора“ (зад. програма ПР);

„Правоговор“ (зад. програма ПР);

„Сценична реч“ (зад. програма АДТ);

„Словесно действие в реализиран спектакъл – проблеми и техники за преодоляването им“ (зад. IV курс АДТ);

„Словесното действие в театралния спектакъл“ (зад. III курс АДТ);

"Естетика на словесното действие в театралния спектакъл" (модул АДТ);

Участва в УЪРКШОПИ:

1. Workshop с тема “Acting Coach”, проведен от Dee Canon, преподавател по Актьорско майсторство в Кралската академия за драматично изкуство, Великобритания;

2. Workshop на тема творчеството на Борис Христов, ТР Сфумато;

3. Ателие "Шекспир" на Даниела Варон и Уолтърн Уилсън, ТР Сфумато;

4. Workshop по „Творческо писане“ с ръководител Георги Господинов,

5. „Явяване на кастинг“ при Башар Рахал,

6. „Презентационни умения“ при д-р Десислава Стойчева в рамките на МОНТФИЗ АРТ ФЕСТ, Созопол.

7. „Анализ и устна интерпретация на художествен текст“ (модул ПР)

И други...

Предложеният ми за рецензия авторски текст на Главен асистент Доктор Тодор Димитров -Мечкарски „**Терминологични основи на сценичната реч**“, изд. ФАРАГО, София, 2019г. представлява книжно тяло с размер 285 страници и съдържание

- ВЪВЕДЕНИЕ

- УВОД... или заМИСЪЛ НА МОНОГРАФИЯТА

- РЕЧНИК НА ТЕРМИНИТЕ В СЪВРЕМЕННАТА СЦЕНИЧНА РЕЧ
- АЗБУЧЕН ПОКАЗАЛЕЦ НА ТЕРМИНИТЕ
- КНИГООПИСАНИЕ НА ПОЛЗВАНАТА ЛИТЕРАТУРА
- РЕЧНИК НА ТЕРМИНИТЕ В СЪВРЕМЕННАТА СЦЕНИЧНА РЕЧ
- НАУЧНИ РЕЦЕНЗИИ ЗА КНИГАТА

ВЪВЕДЕНИЕ – *„Актърът е човек, но не като хората. Леон Даниел“*
Пра-любопитно се оказва въведението написано от проф. Атанас Атанасов – „Монографията на Тодор Димитров-Мечкарски е моментна снимка и отражение на неговите качества, опит и интереси като преподавател в театралната Академия тук и сега“. /„Пра“ в смисъл отношение на родство на няколко поколения – пра-дядо, пра-внук, пра-родина... първоначален, но и носител на приемственост, а не е правописна грешка! – Л.Г./ Тук и сега в тази книга витаят пожеланията и усилията на редица пра-родители на катедрата Сценична реч - ВЛАДИМИР ТРЕНДАФИЛОВ, Н. О. МАСАЛИТИНОВ, САВА ОГНЯНОВ, ЛЮБЕН САЕВ, ИВАН ЧИЧЕВ, МАРА ГЕОРГИЕВА, ПЕНЧО ПЕНЧЕВ, КИРИЛ ПОПОВ, БОРИС МИХАЙЛОВ, БЕЛКА БЕЛЕВА, ВЕРА СТЕФАНОВА, ПЕТЪР ПЕТРОВ, КАТЯ ЗЕХИРЕВА, МЕТОДИ ТАНЕВ, ЕЛИСАВЕТА СОТИРОВА, ЛИЛИЯ РАЙНОВА, КРАСИН ЙОРДАНОВ, РУМЕН ЦОНЕВ, БОРИС КАРАДИМЧЕВ...

И наистина, отношението, което открих да прозира в „под-текста“ на книгата говори като че именно за това - да не спираме да говорим за съвременните и утрешните проблеми, но те не са от днес!

„Да се положат граници на терминологичните основи на сценичната реч... очертаването на терминологични основи и понятиен апарат на сценичната реч, които да повишат качеството на гласово-говорното обучение и систематизират методологията, по която преподават педагозите в катедра „Сценична реч“ на Националната академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“. – декларира позицията и целта си още в Увода си автора /11 стр./ и сякаш усещането за предстоящия Сизифовският труд и амбиции на автора ни завладяват. Предложения труд е организиран като речник - най-прегледният начин/според автора – 24 стр./ за организация на терминологичните елементи, без в тях да се създава йерархична структура или някакъв вид доминантност.

РЕЧНИК НА ТЕРМИНИТЕ В СЪВРЕМЕННАТА СЦЕНИЧНА РЕЧ – е озаглавена следващата част от предложения за оценка текст. И тук неминуемо идва коварния въпрос – нима речника може да носи научна и теоретична значимост и приложение?! Нима речника на Патрис Павис, Доктор

хонорис кауза на НАТФИЗ“ Кръстьо Сарафов“, има своя принос в обучението и творческата реализацията на студентите от Театралната Академия?! Или „Краткия театрален речник“ с автори Златко Павлов и Ангел Ангелов? Но при по внимателното вглеждане в речника предложен от Тодор Димитров-Мечкарски неизбежно открива разликите между единия и другият речник – докато при Патрис Павис усилията му са насочени към ключови понятия на Световния театър, позовавайки се на опита на негови теоретици и практики, бил той класически или съвременен, то при автора на „**Терминологични основи на сценичната реч**“ дистанцията е скъсена и интересите му са фокусирани предимно в областта на обучението по сценичната реч, правоговора, техниката на говора, художественото слово и техните прояви в театралното пространство. Прелиствайки речника неминуемо ми направи впечатление сливането на **комуникация** и **общуване**, въпреки общия им латински корен, без да се отчете доминиращата посока на **общуването** в театралния процес и преобладаваща функция на действителното перцептивно отношение, за разлика от комуникацията, както отбелязват редица автори на критики и професионалисти... Много често използвано понятие, което си струва да бъде в речника е и **мелодекламацията** с нейните положителни страни – свързани с темпо-ритмичното обучение и отживели във времето си театрални традиции и представи... И т.н. Но както отбелязва Умберто Еко - за доброто познаване и ползване на езика и езиковия код, за творците речника съвсем не е достатъчен – нужна е **ЕНЦИКЛОПЕДИЯ!** Езиковата компетенция е белег за професионализъм особено сред стълпотворението около театралния Вавилон. Или както уж шеговито, но съвсем притеснен и огорчен К.С. Станиславски предупреждава – „... за мой ученик да се счита всеки, който предостави подписано лично от мен уверение!“

Завършвайки своята оценка за този труд, не мога да не съглася с автора който още в увода отбелязва – „Понякога в ежедневната работа педагозите по слово не отделят достатъчно внимание колко много и различни формулировки се дават за единоръчни процеси, явления и аспекти от гласово-говорното обучение. От друга страна, често се използват понятия, в чието съдържание всеки влага различен смисъл, макар и сходен.“ Така е – почти всички колеги в работата със студентите използват свой, собствен език, професионален сленг – жаргон отразяващ различни техни прекодирани представи към дадено научно понятие и заредени със съответното експресивно отношение в процеса на обучение и сценична интерпретация. А така за мнозина, особено ако са гости в аудиторията, е чудно какво ли ще означава някой да „говори по кафяво... или светло“, „да смени блендата“, „да щурмува авансцената“, „да не ръкомаха толкова с думите“, „да говори с друг каданс“, „да натисне гласът“... или прекомерната интелектуализация търсеца „екстатичността на събтекста“ или

„перформатива в изречението“ и т.н. Все неща, който днес ги няма в терминологичния речник, но утре – кой знае?! Езикът, научният или ежедневиия, непрекъснато търпи развитие – понятието се изпразва от представи и най-често бива заменено от други представи, формиращи както смисъла, така и значението на новото наименование... Така че, нужда от речник е имало и ще има и занапред в историята!

Декларирам своята оценка **ДА** и предлагам на уважаемото научно жури, след положителната оценка и на останалите членове, да присъди на **Главен асистент Доктор Тодор Димитров -Мечкарски** академичната длъжност **ДОЦЕНТ** в професионално направление 8. Изкуство, Професионално направление 8.4 Театрално и филмово изкуство (Театрознание и театрално изкуство) – Сценична реч. На добър час!

Професор Д-р Любомир Гърбев